DİSK
Devrimci Sendikaların Sesi
Sayı: 1 19.4.1967 Çarşamba Fiatı: 50 Krş.

Türk - İş Yöneticisi Milletvekilleri İşçi aleyhindeki Maddeleri Israrla Savundular İş Kanunu Kabul edildi

Mecliste DISK Kurucusu olan milletvekilleri İşçileri Savundu

Meclisteki Milletvekili Sendikacılar

★ RIZA KUAS (Türkiye Lâstik - İş Sendikası Genel Başkanı. DİSK Genel Yönetim Kurulu üyesi, TİP Ankara Milletvekili).

★ KEMAL NEBİOĞLU (Türkiye Gıda - İş Sendikası Genel Başkanı, DİSK Genel Yönetim Kuru üyesi, TİP Tekirdağ Milletvekili)

(Devamı 8 inci sayfada)

Yeni İş Kanunu, işçilerin kolayca işten çıkarılmasına kıdem tazminatı ödenmemesine bol bol imkân veriyor

İş Kanunu'nun Meclisteki müzakeresi pek ilginçtir. konuşmaları ise, müzakerele- Sendikacı milletvekillerinin rin en dikkate değer bölüm- lerini teşkil etmiştir. Meclis Tutanak Dergisi bu müzake- releri yayınladığı vakit, ile- ridé sendikacı milletvekille- rinin neleri savunduğunu ve kimden yana olduklarını bel-

(Devamı 4 üncü sayfada)

İşçi Haklarını Savunan ve Savunmayan Milletvekillerini Tanımak isteriz!

Basın İşçilerinin Gazetesi 1 Nisan 1967 günlü sayısında şunları yazdı:

«Millet Meclisi, yeni İş Yasası tasarısının 17. maddesini olduğu gibi kabul etmiştir. Üç beş milletvekillerinin çabaları hiç bir sonuç vermemiştir.

Bu maddeye göre, işyerinde bir arkadaşına «sataşan» işçi ihbarsız ve tazminatsız olarak işten çıkarılacaktır.

«Sataşma»nın sınırı

(Devamı 8 inci sayfada)

başyazı

Gerçek İlk İşçi Konfederasyonu

Kemal TÜRKLER

Gerçek ilk işçi konfederasyonu kurulmuş, bu örgütün bütün devrimci sendikaların gözü kulağı, dili olan gazetesi çıkmaya başlamıştır. Ne mutlu bir gelişme!

İşçi sınıfının doğuşundan sonra, işçi örgütlerinin kurulmaları her memlekette o memleketin ekonomik, politik ve sosyal şartlarına göre değişik biçimde olmuş ve yasaklanmalar, direnmeler, meslekî ve politik mücadelelerle kıvamını bulmuştur. Bizde de işçi örgütlerinin kurulması ve bu örgütlerin kendi aralarında daha üst kuruluşlar içinde birleşme çabaları, küçümsenmeyecek direnmeler, etkilemeler ve bilinçlenmeler sonucunda başarılı ürünlerini vermiştir. Hiç şüphesiz, işçi sınıfının çıkarlarını korumak, savunmak ve işçi sınıfının etkin bir güç haline gelmesini sağlamak için girişilen çabaların en önemlisi, sendikaların devrimci bir öz kazanma yolunda başardıkları gerçek ilk işçi konfederasyonunu kurmalarıdır.

Türk-İş adlı kenfederasyon, konfederasyon olarak örgütlenmenin mümkün olduğunu gösteren bir oluşumdan öteye gidememiştir. Bir ara, 5018 sayılı Sendikalar Yasasının konfederasyon kurmaya elverişli olmadığı yolunda iddialar ortaya atılmış, ama bu görüş yenilmiştir. Türk-İş konfederasyonunun tabelâ olarak varlığını koruması için üyelerin aidat ödemesi sorunu hep politik açıdan ele alınmış, sık sık malî güçlükler ve iç çekişmeler Türk-İş'i

(Devamı 8 inci sayfada)

İki yıl önce Zonguldak Maden Ocaklarında iki işçinin grev sırasında kurşunlanarak öldürülmesi sebebiyle DİSK tarafından yas günü ilân edilen 10 Mart 1967 de DİSK'e üye sendikaların ve DİSK'in Taksim Anıtına koyduğu çelenkler

Ereğlide işçiler Metal-İş'i protesto yürüyüşü yaptılar

(Yazısı 4. sayfada)

Erdemir işçileri tarafından Metal-İş Sendikasının yaptığı toplu sözleşmeyi protesto için yapılan yürüyüşe katılan işçilerden bir grup, ellerindeki dövizlerle görülüyor

Zonguldakta Kurşunlanan İşçiler anıldı

Zonguldakta Tören Yapıldı, Taksime de Çelenkler Konuldu

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu iki yıl önce Zonguldak kömür madenlerinde kurşunlanan işçilerin öldürüldüğü 10 Mart 1965 gününü «Büyük yas günü» ilân etmiştir.

İşçilerin büyük yas günü için DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler şu demeci vermiştir:

«10 Mart 1965 günü işçiler 30 kuruş için kurşunlandığı ve Zonguldak emekçilerinin Anayasadaki grev hakkını kanlarıyla savundukları günün ikinci yıldönümüdür. İki yıl önce Zonguldak Kömür İşçileri

(Devamı 4 üncü sayfada)

Maden - İş'in Yeni Bir Başarısı

Chrysler'de sözleşme yetkisini sağladı

Kocaeli Bölge Çalışma Müdürlüğünün aleyhte verilen yetki kararını kaldıran Kocaeli Asliye Hukuk Mahkemesi Toplu Sözleşme yetkisinin Maden - İş Sendikasına ait olduğuna karar verdi. Maden - İş Toplu Sözleşme Dairesi işyerine gönderdiği yazı ile işvereni Genel Merkeze Toplu Sözleşme görüşmelerini yapmak üzere çağrıda bulundu. İşyerinden Sendika Baştemsilcisi Niyazi Volkanlı Temsilci Sadık Çalışkan ve Naim Güder bu toplantıya katıldılar.

Bölge Temsilcisi Sezai Zeren, Organizatör Bahtiyar Kuru, Baştemsilci Niyazi Volkanlı ile İşyeri Personel Müdürü Sayın Yavuz Celâsun'u ziyaret ettiler. Bu ziyarette son işyerinde uygulanan vardiya değişikliği dolayısı ile meydana gelen aksaklıkların giderilmesi, vasıta temini ve ikinci dönem Toplu Sözleşme konuları hakkında taraflar görüşmede bulundu.

DiSK örgütleme çalışmaları hızlı gelişiyor

Zonguldakta Yeni Şubeler De Açıldı

Türkiye Maden İşçileri Sendikası (Zonguldak) geniş bir örgütleme çabası içinde Zonguldak'ta 8 şubesini açmıştır. Şehir Bandosunun çaldığı İstiklâl Marşı ve Madenciler marşıyla açılışı yapılan şubelere akın akın işçiler gelmekte ve üye olmaktadırlar. Bu uyanışıtan ürken bir takım sözde sendikacılar çeşitli iftira ve yalana dayanan korunma araçlarını kullanmaya başlamışlardır. Ancak Mehmet Alpdündar'ı hak bellediği yoldan döndürmek ve mücadele dışı bırakmak mümkün olmadığı için işçiler her geçen biraz daha bilinçle, kendi öz sendikalarında toplanmaktadırlar.

Bu arada Zonguldak'da kurulu Türkiye Maden İşçileri Sendikası bir madenci marşı için yarışma açmıştır. Birinciye 2500 lira ödül verilecektir.

MUDANYADA KONFERANS

Türkiye Maden - İş Sendikası, Mudanya Bölge Merkez Şubesinde Sosyal Güvenlik Kurulu bir konferans düzenlemiştir. Konferanstan önce Eğitim Dairesi Başkanı Hilmi Güner Türkiye'nin hatalı eğitim programını yermiş ve Maden - İş eğitim politikasını açıklamıştır. Önce sosyal güvenliğin tanımını yapan konferansçı Av. İbrahim Türk işçinin yarın endişesinin ortadan kalkması için sosyal güvenlik gerekliliğinden söz etmiştir. Yedi madde olarak güvenlik unsurlarını açıklıyan Türk, tüm işçilerin bundan yoksun olduğunu söylemiştir.

MADEN - İŞ'İN ÇAĞIRISI

Türkiye Maden-İş Sendikası IV. Bölge Temsilciliği adına Sezai Zeren işçilere bir bildiri yayınlayarak 1963 yılında elde edilen grev hakkından sonra meydana gelen işçi hareketlerini sıralamış ve sendikalarını desteklemeleri gerektiğini ortaya koymuştur. Bildirinin sonunda bu dayanışmayı «Maden - İş sensin, Maden - İş senindir» sloganıyla belirlemiştir.

DİSK örgütlenme çalışmaları gelişmektedir. Genel Sekreter Yardımcısı Celâl Beyazın yönetimindeki örgütlenmeler Egede kurulan mensucat sanayii işçilerinin örgütlenmesiyle önemli bir aşama yapmıştır. EMSİS'in kurulmasıyla tekstil iş kolunda gerçek bir sendikanın kurulması sevincini duyanlar, işverenlerle işbirliği yapan bir takım sözde işçi sendikası yöneticisinin baskılarına ve işten atmalarına rağmen eylemlerinde en ufak bir değişiklik yapmamışlardır.

Muğlada orman tamirhanesinde çalışan ve Metal-İş'e üye bulunan işçiler uyarmalar üzerine hemen Türkiye Maden-İş'e üye olmuşlardır. Çimento, seramik işkolunda, deri sanayiinde, cam endüstrisinde çalışanlar, liman tahmil tahliyesinde görev yapanlar aralarında kurucu kurullar seçerek yeni örgütler kurma yoluna girmişlerdir.

Bu arada Turizm-İş sendikasının DİSK'e üye olduğunu öğrenen Sakaryalı işçilerden bir gurup hemen Turizm-İş'in şubesini kurmuşlardır. Ayrıca Sakarya motorlu taşıtlarında çalışanlar bağımsız bir sendika kurarak gerçek sendikacılığa yönelmişlerdir.

Örgütlenme çalışmaları Anadolunun her yönünde uyarıcı ve uyandırıcı çalışmalarla geliştirilmektedir.

DİSK'e Aidat Ödeyen Üyeler: 84 000'i Buldu

DİSK (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu) na üye olan işçi sendikaları sayısı 10'u bulmuştur. 5 Kurucu Sendikadan sonra, Kimya - İş, Bank - İş, Türkiye - İş ve Turizm - İş Sendikaları kanunî gerekleri yerine getirerek DİSK'e üye olmuşlardır.

DİSK'e üye olmak için başvuran sendikalardan 7'si hakkında DİSK, gerekli kararı almak için incelemeler yapmaktadır. Bu cümleden olarak, üyelik için başvuran Ege Bölgesi M[illegible]ucat İşçileri Sendikası (EMSİS)'in müracaatı kabul edilmiş ve böylece, DİSK üyeleri 10'u bulmuştur. Bu sendikaların aidat ödeyen üye sayısı 84.000'i bulmaktadır.

TOE işçileri Metal - İş'ten ayrılıp, Maden-İşe girdiler

Çayırova'da kurulu T. O. E. İşçileri Metal - İş'ten istifa ederek Maden - İş'e üye oldular.

600 e yakın işçinin çalıştığı T. O. E'de işçiler uzun zamandır üyesi oldukları Metal - İş Sendikası yöneticileri ile mücadele halindeydiler. 18/2/1967 Cumartesi günü Pendik Bülbül Bahçesi Kapalı Salonunda T. O. E. işçileri bir toplantı yaparak Metal - İş hakkında tarihî kararlarını aldılar. Kendi seçtikleri tmesilcilerini tanımayan, üye olmayanlardan dahi 20 T. L. aidat alan, Tüzüğünü vermeyen, üyelerini kovan, sendikacılık ilkesine yakışmayan davranışta bulunan bu sendikadan istifa etmekle, Metal - İş bünyesine katılma kararı alan T. O. E. işçileri gerçekten Maden - İş'te daha güçlü duruma geldiler. 8/4/1967 Cumartesi günü Metal - İş Başkanı İrfan Karabıyık öğle paydosunda Genel Muhasip Hüseyin Sertdemir ile T. O. E'de işçilerle yaptıkları toplantıda bir çok tâvizler ve ne dediğini bilmeyen bir konuşma neticesi ilgi görmeyince T. O. E. işçilerinin kararlı olduğunu bir kere daha anladı. T. O. E. li işçi kardeşlerimizi, yaptıkları mücadele neticesi muzaffer olmalarından tebrik ederiz.

Kimya-Iş Toplu Sözleşmelerde işçiye yeni haklar sağlıyor

Tesbit edilen genel prensjpler, jşyerlerjnjn özelljğj gözetilerek ufak değişikliklerle kabul ettiriliyor

Kimya-İş Sendikası ikinci devre toplu iş sözleşmelerinde, üyelerine birçok yeni haklar sağlamaktadır.

Bazı küçük değişikliklerle bu haklar işverenlere kabul ettirilmektedir.

ÇOCUK ZAMMI:

İlk okul çağında (gitmeyen dahil) ayda 10 ilâ 25 TL. orta okul çağı ayda 50 TL. lise ve muadili 75 TL. üniversite ve yüksek okul 100 TL.

İşçi çocuklarının okuma imkanlarını arttırmak için bu konuda Kimya-İş Sendikası bütün gücü ile direnmektedir.

ÜCRETLİ İZİN PİRİMİ:

Sendika üyelerinin yıllık ücretli izinlerini rahatça geçirebilmeleri için, yıllık ücretli izin parasından ayrı olarak:

Haftasına 75 ilâ 150 TL. ücretli izin primi toplu iş sözleşmelerine konulmaktadır.

KIDEMİ TEŞVİK İKRAMIYESİ:

İşyerinde kıdemli işçilerin ücret durumlarını ayarlamak için Kimya-İş Sendikası tarafından Toplu Sözleşmelere konulmaktadır.

a) 5 yıllık kıdemli işçiye 500 TL., 10 yıllık kıdemli işçiye 1.000 TL., 15 yıllık kıdemli işçiye 1.500 TL.

b) Her kıdem yılı için % 2'den az olmamak kaydıyla kıdem zammı.

c) Her kıdem yılına 150 TL. zam.

SOSYAL TESİSLER FONU:

Üyelerin kuracakları her türlü kooperatiflere, işverenlerin, işçi başına 500 TL. aşağı olmamak kaydiyle yardım yapmaları teklif edilmektedir.

İşverenden alınan bu parayı işçiler geri vermemek tedirler.

Bu şekilde kurulmuş olan kooperatiflerden birisi Birleşik Alman İlâç Fb. da bulunmaktadır .

DİSİPLİN KURULU:

İşverenlerin işçileri istedikleri gibi çıkartmalarını önlemek için Kimya-İş Sendikası tarafından bütün toplu iş sözleşmelerine konulmaktadır.

İşyerinde 2 sendika, 2 işveren ve bir tarafsız aracıdan meydana gelen disiplin kurulu kararı olmadan, hiçbir şekilde işçi çıkartılamamaktadır.

Bütün işverenler zamlardan daha çok, disiplin ku[illegible] rulu için konulan toplu [illegible] tekliflerine itiraz etme[illegible] tedirler.

SENDİKAL TEMİNAT

İşyeri sendika baştem silcisi ve temsilcileri, [illegible] disiplin kurulu üyele[illegible] işveren 13. madde ger[illegible] gince işten çıkartama[illegible] Eğer 16. madde gereğin[illegible] çıkartmak isterse disipli[illegible] kurulu kararı gereklidir.

Bütün toplu iş sözleşme[illegible] lerine yukarıdaki şekil[illegible] sendikal teminat kon[illegible] maktadır.

Basın-İş, Admel KŞ İle Sözleşme Yaptı

İşçiler Haftada 5 Gün çalışacak

İşçiler Haftada 5 er gün çalışacak

Basın-İş Sendikası Beylerbeyinde Kurulu Admel Kom. Şirketi işçileri adına işverenle örnek bir sözleşme imzalamıştır. Sözleşmeyle alınan haklar özetle şunlardır:

Hiçbir işçi sendikaya üye olduğundan, mesai saatleri dışında sendikal çal[illegible] malara katıldığından bah[illegible] le işten çıkartılamaz.

İşyerinde haftalık no[illegible] mal mesai 45 saattir. C[illegible] martesi ve Pazar günle[illegible] işyeri kapalıdır. Mesai s[illegible] atleri haftada 5 gün ve [illegible]

(Devamı 8 inci sayfada

DİSK

15 Günde 1 Çıkar Sıyasî, Meslekî Gazete

SAHİBİ

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu adına

KEMAL TÜRKLER

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Kemal SÜLKER

İdareyeri : Nuru Osmaniye C., Alibaba Türbe S[illegible]

Özbay Han, Kat 3 (İstanbul)

Telefon: 27 21 39 - 22 61 97

Basıldığı yer: VATAN Gazetecilik ve Matbaacılık İşletmeciliği

İşçi Sınıfının Bilinçlenmesine Karşı, Çıkarcılar, Yeni Tasarı ile Ağır Baskılara Hazırlanıyor

DİSK Genelbaşkanı Kemal Türkler, Basın toplantısı yaparak Temel Hak ve Özgürlükleri kısıtlamak için hazırlanan yeni tasarının amacını anlattı, ancak işçi sınıfının faşizme «geç!» demeyeceğini ve gerekirse direneceğini açıkladı hükûmeti suçladı

Anayasada yer alan temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasından rahatsız olan bir avuç sömürücü ve çıkarcı, özgürlükler elden gidiyor yaygarası koparak sosyal uyanışın önüne geçmeye çalışmaktadırlar. Bu çevrelerin etkisinde kalanların temel hak ve özgürlükleri kısıtlayacağı anlaşılan bir tasarı hazırladıkları anlaşılmıştır. İşçilerin örgütlenme, bilinçlenme, grev ve grev nedenini işçiye anlatma çabalarını tüm kısıtlayacak nitelikteki tasarı taslağı Devrimci İşçi Sendikalarınca tepkiyle karşılanmıştır.

DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler bir basın toplantısı yaparak, temel hakları ve özgürlükleri kısıtlayacak, Anayasaya aykırı tasarı üzerine görüşlerini açıklamıştır.

Kemal Türklerin önemle belirttiği hususlar şunlardır:

● Tasarı, İşçi sınıfının Anayasada yer alan bütün hak ve hürriyetlerine sünger çekmek amacını gütmektedir.

● Tasarı, 27 Mayıs Devriminden sonra uyanan ve bilinçlenen işçi sınıfını kendi haklarına sahip çıkma çalışmalarını önlemek, hâkim sermaye çevrelerinin aşırı sümürü düzeninin sosyal adalet düzenine kaydırmak isteklerini frenlemek amacını gütmektedir.

● Tasarının kaynağı korkudur; çünkü kapkaççı sermaye çevreleri, toprak ağaları, yabancılarla işbirliği yapıp memleketin bütün servetlerini aşırı şekilde sömürme hırsıyla dolu ithalat ve ihracat tekelleri, emekçi halkın bilinçlenmesinden endişeye düşmüşlerdir.

● Endişelerinin kaynağı, millî gelirden haksızca aldıkları aslan payının azalmasıdır.

● Korkularının kaynağı, tatlı kârlarının ve apaçık olan sömürü düzenlerinin yerine, Anayasanın tastamam eksiksiz uygulanması isteklerinin yaygınlaşmasıdır.

● Egemen sermaye çevreleri sosyal adalet içinde kalkınma isteklerinin bütün vatan sathında yükselmesinden korkmaktadırlar.

● İnsanın, insanı sümürmesine demokratik yollardan son verecek politik çabalara işçi sınıfının katkıda bulunmasından korkmaktadırlar.

Bu tasarıya bir iftira tasarısı da diyebiliriz:

● **Egemen çevrelerin besıedikleri kişiler, insanlık onuruna yakışır bir ücret düzeni savunanları solculukla suçlayacaktır.**

● **Sömürülerini alabildiğine hızlandıracak, işçiye toplu sözleşme ile istediği hakları vermeyecek olanlar, grev hakkını kullanınca, bunlar, «sosyal huzuru bozan solcular» olarak suçlanacaktır.**

● **Grevlerde, gösteri yürüyüşlerinde işverenin refahını, işçinin sıkıntısını belirtecek ifadeler kullananlar solculukla itham edeceklerdir.**

● **Pahalılığın nedenini açıklamalar, bir zümreye karşı kin tohumlarının ekilmesi sayılacak bunu yapanlar solculukla suçlanacaktır.**

Sonra da:

Solculuğun, sosyalistlik maskesi takınmış komünistlik olduğu yaygaraları koparılacak, en masum istekler ,en gerçekci istatistikleri açıklamalar, çiğnenen hakların demokratik yoldan ele geçirilmesi için çaba harcayanlar için Türkiye, bir ceza evleri sitesi derekesine düşürülecektir.

Kemal Türkler, demecini şöyle sona erdirmiştir:

● **Komünizm tehlikesi icad ederek sosyalist akımları cezalandırmaya giden yolun ilk durağı faşizmdir. Faziş, hâkim sermaye sınıflarının zorla iktidarda kalmaları düzenidir; işçi sınıfının bilinçlenmesine karşı, haklarına sahip çıkmasına karşı. yokluklar ve yoksulluklar içinde bırakılıp aldaltılmasını sağlayan bir terör rejimidir.**

Faşizme «geç» demeyeceğiz.»

Türk - İş Yöneticileri ve de «inci»leri.

Türk-İş Genelbaşkanı Seyfi Demirsoy Sosyalist Kültür Derneği'nin kurucularındandır. Sosyalist Kültür Derneği'nin amacı şudur:

«Emeği toplumun temel değeri sayan Sosyalist Kültür Derneği, her türlü sömürücülüğü ortadan kaldıracak olan gerçek bir demokrasi düzeninin kurulması için gerekli koşulları bilim ışığı altında inceler, böyle bir düzenin kültür temellerini araştırır ve bunların yayılmasına çalışır.»

1962 Aralık'ından beri «sosyalistim» demesi gereken Türk-İş Başkanının en yakın çalışma arkadaşı, Türk-İş Genel Sekreteri Halil Tunç da şu kanıdadır:

«Biz de sendikacı olarak sosyalistiz. Sosyalizme inanmayan sendikacı olamaz. Ama biz, demokratik sosyalizmden yanayız.» (20 Nisan 1965-Akşam).

(Devamı 7 nci Sayfada)

Güzelce'nin Tunç'a cevabı var!

DİSK Genel Sekreteri İbrahim Güzelce, Türk-İş Genel Sekreteri'nin DİSK'i veren bir basın toplantısına cevap vermiş ve gerçekleri dile getirmiştir. Güzelce özetle şöyle demiştir.

«Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve politik özgürlüğünden yana olmayanlar, işçi sınıfını sömüren iç ve dış çevrelerle elele kolkola yaşayanlar, telâş içindedirler, sinirlidirler ve yok olup gitmenin açık endişesi ile doludurlar.

Türk-İş, kamu oyunu ve uyanık Türk işçisinin dikkatini bu sosyolojik oluşumun dışına çekmek için yalan ve riya dolu bir yolu benimsemiştir. Bu yol Türk-İş'i Anayasa dışı davranışları seçenlerle aynı çizgi üzerine itmiştir. Esasında, gerek Türk-İş'in artık gücünü yitirmiş bulunan yöneticileri, gerekse onların dayandığı sömürücü ve emperyalist çevreler, yıkılışı belirleyen son çırpınışın histerisi içindedirler. Bu da göstermektedir ki, DİSK güçlüdür, DİSK, emekten yana ve de bağımsız, özgür Türkiye'den yanadır. Türk işçisi, bunu bilmektedir. DİSK, gücünü, bu bilinçten, bu uyanıştan almaktadır.»

DİSK, YALAN YAYINLAR İÇİN DAVALAR AÇTI

DİSK'in kuruluşu ve DİSK felsefesinin geniş işçi kitlelerince anlaşılması, benimsenmesi, işçileri sömürü düzenine olduğu gibi teslim edenleri ve sömürüden yararlananları DİSK aleyhinde yayınlara başlatmıştır. Bir takım gazetelerde ve dergilerde gerçek-

(Devamı 8 inci sayfada)

Gerçeklerin dili

Kemal SÜLKER

TÜRK - İŞ'İ KORKUTAN UYANIŞ

Türk-İş konfederasyonu büyük umutlarla kurulan bir örgüttü. Uzun yıllar ayakta durabilme mücadelesi geçirdi. Bağımsız kalabilme savaşı verdi. Güvenilir yöneticilerin işbaşına geçebilmesi için kongrelerde açık - kapalı uğraşılar yapıldı. Türk-İş 27 Mayıs devriminden sonra çok güçlü, çok etkili ve gerçekten Anayasa'dan yana bir politikanın savunucusu olacakken, bütün umutları kırdı, üzüntü kaynağı oldu.

Henüz, işçi konfederasyonu kurulmamışken, İstanbul İşçi Sendikaları Birliği, en etkin işçi örgütüydü. 1946 - 1950 döneminin fikir ve görüş ayrılıklarına alan olan yılları içinde grev hakkını savunanlarla, savunmıyanlar ayrı iki kampa ayrılmışlardı. İktidar partisinin kurdurduğu, yetiştirdiği sendikacıların çoğu grev hakkına karşı çıkarken, D. P.'ye giren sendikacılar grev savunucusu kesilmişti. Bu önemli görüş ayrılığı, sendikaların da iki Birlikte toplanmaları sonucunu verdi :

Bir yanda iktidar safında İstanbul İşçi Sendikaları Birliği, öbür yanda grev hakkını savunan ve muhalefeti destekliyen Hür İşçi Sendikaları Birliği. İstanbul İşçi Sendikaları Birliği, bu ayrılığı fazla büyütmedi, bu kuruluşa karşı gizli genelgeler yazmadı. 1950 seçimleri iktidar değişikliğiyle sonuçlanınca Hür Sendikalar Birliği ile birleşme çalışmalarına geçti ve birlik sağlandı, yönetim ılımlılaştı.

Bir süre sonra İstanbul Birliği dışında yeni sendikaların boy attığı görüldü. Birlik, aldırış etmedi, kendini güçlü görmede devam etti. Fakat Müstakil İşçi Sendikaları Birliği'nin kurulması önlenemedi. Bu yeni Birlik, iktidar partisinin yanındaydı ve bu defa grev hakkına karşı çıkıyor, İstanbul İşçi Sendikaları Birliği yöneticilerini ağır dille itham ediyordu. Birlikçileı, bu muhalefete aldırmadılar. Müstakil Birlik de hiç de iyi bir ad bırakmadan unutuldu, gitti..

Türk-İş Konfederasyonu kurulduktan sonra Güneyde muhalefet cephesinin açıldığı oldu. Dayanışma Konseyi adıyla Türk-İş'e karşı çıkışlar görüldü. Nihayet Hür Konfederasyon da kuruldu. Türk-İş bütün bunları ciddiye almadı, bunlara karşı yaylım ateşi açmadı, birkaç tenkid ve kötülemeyle, hattâ, yakışıksız benzetmelerle yetindi. Ama, ne vakit ki birkaç sendika, Türk-İş'in izlediği politikayı temelden sarsan bir anlayışla yeni bir konfederasyona öncülük yapınca, Türk-İş yöneticilerini ciddi bir telâş aldı. Zira işçiler, gerçekten uyanıyor, Türk-İş'in her türlü çabalarına rağmen politik bir güç kazanıyordu. İşte, bu uyanış, Türk-İş'in başlıca korkusu oldu.

Türk-İş istiyor ki, mevcut bozuk düzen içinde, işçiler hep rica yollu istesin, egemen çevreler bu ricaları baştan savsın ve egemen çevrelerle içli dışlı bir arkadaşlık içinde kendilerini maddeten ve mânen tatmin eden yöneticiler Burjuva hayatı ve anlayışı içinde keyif çatsın, işçiler de bütün umutlarını toplu sözleşmelere bağlasın dursun. Bu oyalama, bu tatlı yönetim sürüp gitsin. İşçiler hep yoksul; yöneticilerse hep varlıklı olsun.

Bu anlayış içindeki Türk-İş yöneticileri, İşçilere karşı olan bir iktidarla mücadele ederek işçi haklarını elde etme cesaretini yitirmiş, rahat sendikacılığı seçmişlerdir. Bu tür sendikacılık ta, Anayasa'da yer alan köklü dönüşümleri yapmağa yanaşmayan egemen çevrelerin alkışladığı, desteklediği bir sendikacılıktır. İşçilerin uyanıp haklarına sahip çıkması, yâni seçme ve seçilme haklarını kullanarak devlet yönetimine ağırlıklarını koyacak bilince ermesi, egemen çevreleri telâşlandırmaktadır. Ne acıdır ki dün birer işçi olan Türk-İş yöneticilerinde de sermaye çevrelerinde, kapkaççılarla, sömürücülerde ve vurgun peşinde olanlarda rastladığımız endişeleri görmekteyiz.

Bu endişe, Türk'İş'in izlediği çok yanlış politikanın hergün iflâs ettiğini görmesindendir. Oysa, Türk-İş, bağımlı duruma gelmeseydi, yöneticileri kendi hür iradelerini kullanarak hatadan dönebilirlerdi. Ne acıdır ki, bu hatadan dönme özgürlükleri kalmamıştır artık.

Onun için de, uyanan işçilerin, kendi bilincine varan işçi sınıfının gerçek temsilcisi olarak DİSK görev başına geçmiştir. DİSK, Türkiye'yi geri kalmışlıktan kurtaracak yol üzerinde işçi sınıfının bilinçlenmesini hızlandıracak, devlet yönetimine demokratik yoldan ağırlığını koymasına çalışacaktır. Bu çalışma, en güzel, en bereketli, en verimli meyvesini verecektir.

Ereğlide işçiler Metal-Işi protesto yürüyüşü yaptı

Ellerindeki dövizlerde Türk - İş'e ve Meta - İş'e karşı duygularını da açıklayan işçiler, Sarı'lara ders verdi

Karadeniz Ereğlisinde 9 Nisan Pazar sabahı Demir Çelik İşçileri büyük bir yürüyüş yapmışlardır. Yürüyüş nedeni, Metal - İş Federasyonu Başkanı Kaya Özdemir'in imzaladığı toplu sözleşme anlaşma protokolundan sonra açıklanan sözleşme maddeleridir.

İşçiler; Metal - İş Federasyonunun üyesi Metal - İş Sendikasının imzaladığı toplu sözleşmenin hak ve menfaatlarını çiğnemiş olduğunu bildirmişlerdir.

Bunun üzerine 1000 kadar işçi (bir kısım işçiler, Pazar olmasına rağmen, işyerinde çalışmaktaydılar) Metal - İş toplu sözleşmesini protesto için Ereğli Kaymakamlığı önünden başlamak üzere bir sessiz yürüyüş yapmışlardır. İşçilerin yürüyüşü münasebetiyle Metal - İş Sendikası etrafında güvenlik tedbirleri alınmıştır.

İşveren, «Yürüyüşe katılacakların işlerine son vereceğiz» şeklinde bir haber yaymışsa da, toplu sözleşmeden canı yananlar, bu tehdide ve Anayasa haklarına aykırı baskıya aldırış etmemişlerdir.

Yürüyüşe katılanların ellerindeki dövizlerde şunlar okunmaktaydı:

«Çirkin politikacı, aramıza girme - Metal - İş Koçeroları defolun! - Metal - İş herhalde Sarı'sın! - Süt, yoğurt diye tutturdunuz, bize hapı yutturdunuz - Türk - İş, eserini gör! - 160 kuruş brüt ücretle yemek yenecek yerin adresini istiyoruz! Bizi öldürmediniz, diri diri gömdünüz! - Metal - İş'in rakı borcu 4600 lira, işçiye zam 15 kuruş! - Demire zam yüzde 20, işçiye zam yüzde 7!»

Hiçbir olay çıkmadan yapılan yürüyüş, işçi haklarını çiğneyenlere ilk ders olmuştur.

Maden - İş'in Ereğli Bölge Merkez Şubesinin bildirdiğine göre Maden-İş'in yaptığı sözleşmede, Kok fabrikası ünitesinde çalışan 16. kademedeki bir işçi iki yılda 117 kuruş zam almışken, aynı işçilere Metal-İş Sendikası, yeni sözleşme ile (yemek parası dahil), 85 kuruş zam alabilmiştir. İşte Metal - İş'in zaferi!!!

Basın-Iş, 10 işyerinde sözleşme müzakerelerini başarı ile yürütüyor

Basın-İş Sendikası 280 işçiyi kapsayan 10 işyeri ile sözleşme halindedir. Önümüzdeki günlerde teşkilatlanması tamamlanan Tan ve Beka Matbaalarında da toplu sözleşme görüşmeleri başlıyacaktır.

Sözleşme görüşmelerinde genellikle olumlu sonuçlar alınmakta ve Basın-İş Sendikası kurulu düzen içinde üyelerine ulaşabilecekleri en iyi hayat şartlarını hazırlamak için çetin mücadele vermektedir.

Toplu sözleşme görüşmeleri devam eden işyerleri şunlardır: Kor Matbaası, Türkiye Jokey Kulübü Matbaası, İsmail Akgün Matbaası, Asri Basımevi, İlker Basımevi, Güven Basımevi, Yükselen Matbaası, Mastaş Masura Fabrikası ve Zeki Basımevi.

Bunlardan İlker Basımevi ve Güven Basımevi'nin sözleşmeleri tamamlanmak üzeredir. Diğerlerinin de kısa zamanda tamamlanmasına çalışılmaktadır.

Kitabına Uydurma Uzmanı Türk - İş'ci

Türk-İş'in 2. Bölge Temsilcisi Ali Demirayak'ın aynı zamanda Türk-İş'ce kurdurulan Tarım-İş Sendikasının Şube başkanlığına da getirilmiştir.

1) Ali Demirayak, demiryolu işçisidir.

2) Tarımla ilgisi, ağaçla çiçeği ayırd edebilmesinden öteye geçmez.

3) Tarım-İş Sendikasının tüzüğüne göre, bu sendikaya üye olabilmek için «tarım sanayii ve tarım alanında fiilen çalışmak, hayvan, çiftlik ve üretim müesseselerinde görev almak» gereklidir.

4) Yeni Tarım-İş Sendikası soruyor:

Ali Demirayak, tarım işçisi mi?

Hayvan bakıcısı mı?

Tarla sürücüsü mü?

5) Biz de soralım. Türk-İş, kanun ve işkolları yönetmeliğine uyar mı, uymaz mı?

Zonguldak'ta

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

haklarını savunmak için greve gitmişler ve ekmeklerini en kutsal haklarını savunurlarken iki kardeşimizi şehit vermişlerdir.

Türk işçi sınıfı kanlarıyla ekmeklerini savunan kardeşlerini hiçbir zaman unutmayacaktır.

Grev şehitlerinin anısı her zaman, her işçinin yüreğinin en sıcak yerinde kutsal bir ışık gibi parlayacaktır.»

10 Mart günü Zonguldak'ta DİSK üyesi Türk Maden İşçileri Sendikası önemli bir tören düzenlemiş, DİSK yöneticileri de İstanbul'da Taksim Anıtına çelenkler koymuşlardır.

Türk-Iş Yöneticisi Milletvekillerının

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

geleriyle görmüş olacağız.

Şimdilik İş Kanunu müzakereleriyle ilgili bazı parçalar sunacağız:

12. MADDE ÜZERİNE

Tasarının 12. maddesi sürekli hizmet akitlerinde deneme süresini tayin etmektedir. Böylece en çok bir ay olacak deneme süresi toplu sözleşmelerle üç aya kadar uzatılabilecek bu süre içinde taraflar akdi, bildirimsiz ve tazminatsız bozabileceklerdir.

Bu madde üzerinde Rıza Kuas (TİP) tarafından bir değişiklik önergesi verilmiş ve madde lehinde konuşan Talât Köseoğlu maddenin yerinde olduğunu belirtmiş ve daha sonra Rıza Kuas ise şunları söylemiştir:

«İşveren deneme süresini uzatmak isteyecektir. İşçi niteliği kısa sürede öğrenilir. İşçi üç ay kullanılıp atılacaktır.»

Daha sonra Komisyon adına Kaya Özdemir (AP) konuşmuş, maddenin yerinde olduğunu söylemiştir.

Madde lehinde konuşan CHP Burdur Milletvekili Fethi Çelikbaş da maddenin yerinde olduğunu, işverenleri itham etmemek gerektiğini belirtmiştir.

Daha sonra Kemal Nebioğlu (TİP) konuşmuştur:

«Deneme süresinin üç aya çıkması arzulandığına göre, madde işçi aleyhindedir.»

Çalışma Bakanı Ali Nailî Erdem, kürsüye gelmiş ve deneme müddetinin, fikir işçilerinin de çalıştığı düşünülerek ele alındığını, işçinin aleyhinde bir durum olmadığını söylemiştir.

13. MADDE ÜZERİNE

Bu madde tazminatların ödenmesini öngörmektedir.

Madde üzerinde verilen üç değişiklik önergesiyle ilk sözü Rıza Kuas almış, kıdem tazminatının verilip, işçinin dışarı atılacağını, işçinin sendikaya başvurması hâlinde çıkarılmasında ise tazminatın az olduğunu söylemiştir.

Madde üzerinde konuşan Talât Köseoğlu ve Madde lehinde konuşan Enver Turgut (AP) da maddenin yerinde olduğunu söylediler.

Daha sonra konuşan İstanbul CHP Milletvekili Reşit Ülker, ve Hasan ünlü de işçiye ve işverene yararlı olunması gerektiğini söylediler ve Hasan Ünlü, maddenin açık olmasını istedi.

Komisyon adına Kaya Özdemir (AP Sendikacı) konuştu ve maddenin iyi hazırlanmış olduğunu ifade etti.

Verilen yeterlik önergesinin aleyhinde Kemal Nebioğlu (TİP) söz aldı ve maddenin işçinin en çok ıstırap çektiği bir madde olduğunu, sendikacılık yüzünden işinden çıkarılan işçiye hakkının verildiğinin görülmediğini söyledi. 13. madde oylandı ve aynen kabul edildi.

14. MADDE GÖRÜŞÜLÜYOR

Bu madde de kıdem tazminatı konusunda hükümler getirmektedir. Madde üzerinde değişiklik önergeleri verilmiştir.

İlk kez sözü Reşat Özarda almış ve tazminatların Bankada toplanmasını istemiştir. Daha sonra Rıza Kuas (TİP) konuşmuş ve işçilerin alacaklarını söylemiştir. Bu sırada komisyon maddeye bir cümle eklenmesini teklif etmiştir. Birinci fıkranın sonuna eklenmesi istenen cümlede «altı aydan fazla müddetler yıla tamamlanır» denmektedir.

Madde lehinde konuşan Enver Turgut kanunları Anayasa ışığı altında yaptıklarını söylemiştir. Sabahattin Savcı aleyhte söz almış ve maddenin işçi ve işvereni kötü yola ittiğini ileri sürmüştür.

Komisyon adına Kaya Özdemir (AP) tazminatın ödenmesini ve ücretin hesabını açıklamıştır.

32. MADDEDE İŞÇİYE PARA CEZASI VAR

Tasarının 32. maddesi «para cezası» kavramını tarif etmektedir. Bu maddeye göre işçi ücretlerinden kesilecek para cezasının bir ayda üç gündelikten fazla olmaması ve kesilecek paraların Çalışma Bakanlığı hesabına bir Bankaya yatırılması ön görülmektedir.

Madde lehinde AP İzmir Milletvekili Enver Turgut (Sendikacı) konuşmuş ve para cezası kesilmesinde fayda olduğunu söyleyerek maddenin kabul edilmesini istemiştir.

Değişiklik önergesi sahibi TİP Milletvekili Rıza Kuas (sendikacı) da madde aleyhinde konuşmuş ve 1936 yılında çıkarılan eski kanunun para cezalarıyla ilgili maddesinin bu yeni kanuna da aynen aktarılmış olduğunu söyleyerek «işveren kendi insafına göre işçiye para cezası verecektir. Biz değişiklik önergemizde işçiden para cezası kesmenin mahkeme kararlarına bağlı olmasını istiyoruz. Böylece işçiden para kesilmesi bir mahkeme kararı ile olsun istiyoruz.» demiştir.

AP Hatay Milletvekili Talât Köseoğlu, madde lehinde konuşmuş ve «para cezalarının mahkeme kararlarına bırakılması mahkemeleri fuzulî işgal olur» demiştir.

Daha sonra aleyhte konuşan TİP Tekirdağ Milletvekili Kemal Nebioğlu 7. maddede unutulan hal ve hareketlerin 32. maddeye eklendiğini belirtmiş ve 17. maddeye göre işyerine içkili gelen bir işçinin iş akdinin feshedileceğini ve 32. maddede ile işverenin keyfî ve tesadüfî olarak işçiden para cezası keseceğini söylemiştir.

Madde üzerine Komisyon adına AP İstanbul Milletvekili Kaya Özdemir (Sendikacı) konuşmuş ve dünya devletlerinde para cezasının bulunduğunu söylemiş ve kesilen para cezalarının işçinin yararına sarfedileceğini belirtmiş, «para cezası» tabiri yerine «ücret kesintisi» tabirini kullanılmasının yerinde olduğunu söylemiştir.

Daha sonra madde üzerinde CHP İstanbul Milletvekili Reşit Ülker konuşmuş ve maddenin yerinde olduğunu söylemiştir.

Daha sonra hükûmet adına Çalışma Bakanı Ali Naili Erdem söz almış ve tenkitlerin yerinde olmadığını, maddenin bu şekliyle uygun olduğunu belirtmiştir.

TİP Milletvekili Rıza Kuas söz almış, maddenin işçi aleyhine olduğunu, işçinin işe devam etmemesi hâlinde zaten yevmiye kesildiğini, halbuki para cezasının ayda üç yevmiye olduğunu söylemiştir.

İŞYERINDE İŞÇI ÇALIŞTIRILMAZSA İŞÇİ NE YAPSIN?

34. madde zorlayıcı sebepler dolayısıyle çalıştırılmayan veya çalışamayan işçiye bu bekleme süresi için bir haftaya kadar her gün için yarım ücret ödenmesini öngörmektedir.

Madde lehinde AP Milletvekili Talât Köseoğlu söz almış ve maddenin yerinde olduğunu söylemiştir. TİP Milletvekili Rıza Kuas aleyhte konuşmuş, işyerlerinde makinalar ârıza yaparsa kusurun kimde olduğu bilinmeden işçiye yarım ücret ödendiğini, işverenin kendi kusuru olması hâlinde işçinin ücretinin bir ay tam ödenmesini istediklerini söylemiştir.

Madde üzerinde konuşan AP Milletvekili (Sendikacı) Hasan Türkay da maddenin yerinde olduğunu söylemiştir.

FAZLA ÇALIŞTIRMA

35. madde fazla çalışma ücretiyle ilgiliydi. Madde aleyhinde konuşan Rıza Kuas (TİP, Sendikacı) 1961 yılında fazla çalışmaların MBK tarafından kaldırıldığını söylemiş, 3-4 milyon işsiz varken bu işverenin kendi isteği ile işçiyi fazladan çalıştırmasını öngördüğünü belirtmiştir. Rıza Kuas, toplu sözleşmelerle tesbit edilen fazla mesailer dışında çalışma yapılmamasını teklif etmiştir. Gece çalışmalarında fazla mesai ücretinin yüzde 100 zamlı ödenmesini istediklerini belirtmiştir.

AP Milletvekili Talât Köseoğlu madde lehinde konuşmuştur. Madde aleyhinde söz alan Kemal Nebioğlu (TİP, sendikacı) fazla çalıştırmanın karşısında olduklarını işçinin 8 saatlik ücretinin geçimine yetecek derecede verilmesi gerektiğini söylemiş ve «işçiye 8 saatlik ücretinin geçimine yetecek derecede verilmesi gerektiğini söylemiş» ve «işçiye 8 saatlik çalışası için tatmin edici ücret verilirse işçi de insanca yaşamak isteyecektir.» demiştir. Nebioğlu, sendikaların fazla çalıştırmanın aleyhinde olduklarını, fazla çalıştırma yerine işyerine yeni işçi alınmasını istediklerini belirtmiş, Anayasanın 45. maddesinin uygulanmasını istemiştir.

Madde üzerinde konuşan İzmir CHP Milletvekili Arif Ertunga da sadece işçinin isteğiyle fazla mesai yapılmasının yerinde olmadığını ve fazla mesai ücretlerinin yüzde yüz zamlı olmasının işverene ağır bir yük olacağını söylemiştir.

İşçi sendikalarında görev alarak yetişen ve miletvekili seçilenlerin İş Kanunu dolayısıyle yaptıkları konuşmalar, bu milletvekillerinin ve hatta Mecliste temsil edilen partilerin kimlerden yana olduğunu apaçık göstermektedir. İşçiler, milletvekili sendikacıları ve partileri iyi tanımalıdır.

Sendikacı Gözüyle

DİSK GELİŞİRKEN

İsmail ÇÖL

Bütün çocuklar minnacık doğar, sonra gelişir, güzelleşir, gerçek kimliğine kavuşur. DİSK güzel doğdu, güzel gelişecek ve güzel kalacaktır.

DİSK'in doğuşu bazı kişiler için çirkin olabilir, hoş karşılanmayabilir; bu, gerçeği değiştirmez.

Türk-İş'in doğuşunu hatırlayanlar da onu doğmadan öldürmek isteyenlerle az savaşmamışlardı. Türk-İş'in de güzel doğduğunu söylemek mümkündür. Hattâ güzel geliştiği de iddia edilebilir. Fakat güzel kaldığını söylemek zordur. Türk-İş bünyesindeki hiç bir hastalıktan kurtulamadı, üstelik şimdi KANSER olduğu için düzelmesi imkânsızlaştı.

Türkiye'de yanlış bir yolda giden bir örgütü doğru yola çevirmek ya da, yöneticilerini değiştirmek sanıldığınca kolay değildir. Türkiye, henüz doğruların yenilgisine elverişli bir ortamdadır.

Dürüstler, toplumcular ve de hümanistler, gerektiği yerleri alsalardı, Türkiye'nin çehresi çoktan değişirdi.

Yurdumuz henüz 20 milyon okuma yazma bilmeyen mutsuz insanların ülkesidir. Okumasını, düşünmesini ve karar vermesini öğrenenler çoğaldıkça, Türk insanı kendi kaderini kendisi tâyin edecektir. Bu olmazsa, daima kendini kurtaracak birini arayacaktır.

Kötü işveren, DİSK'in kuruluşunu iyi karşılamaz. ANAYASA'yı çıkarlarına uygun şekilde yorumlayan hükümet iyi karşılamaz. Türk-İş yöneticileri de şüphesiz iyi karşılamaz ve karşılamamıştır da. Şimdi, kötü işveren, sağcı bir hükümet ve Türk-İş aynı paralelde olursa, bu olayın iyi değerlendirilmesi gerekir.

Türk-İş yöneticilerini iki grup olarak ele almak mümkün: İyi niyetli olup âlet olanlar yani henüz gerçeği göremeyenler, bir de plânlı bir şekilde hatada direnip bunu sürdürmek isteyenler. İyi niyetli olanlar elbet bir gün gerçeği görecektir.

Anlıyacaklardır ki Disk; yurdumuzda, sırf bir sendika üst örgütü olarak kalmayacak, memleketin sosyal, siyasal ve ekonomsal sorunlarında söz sahibi olmanın yollarını araştıracak ve bulacaktır.

Eğer Türk-İş doğru yolda olsaydı 20 sendika DİSK'in yanında bir haftada yer almazdı. Eğer Türk-İş doğru yolda olsaydı, haklı grevleri ertelemezdi. Eğer Türk-İş doğru yolda olsaydı, her türlü özgürlüğünü AID teşkilâtına angaje ettirmezdi... Bu örnekler daha çoğaltılır.

DİSK'in bir siyasî teşekkül tarafından kurdurulduğu iddiası, mesnetsiz ve pek gayri ciddi bir isnattır. Kaldı ki, Türk-İş koskoca hükümet ve AID teşkilâtlarınca ayakta tutulurken DİSK'in bir kaç üyesinin bir siyasî teşekküle mensup oluşu hem masumane, hem de toplumculuk yönünden bir şeref olmak icabeder.

Diyelim ki, bir Çalışanlar partisi kurulsaydı, Sayın Demirsoy Genel Başkan, Sayın Tunç da aynı partinin Genel Sekreteri olsaydı. Proğramları da pek tabiî sosyalist bir proğram olsaydı, acaba bugünkü çirkin ve mesnetsiz ithamları nasıl karşılarlardı? Tesadüfen sağda, tesadüfen ortada, tesadüfen solda olmaktansa, hiç olmamak çok daha iyidir.

«Batı sosyalizmi» bizce tanımlanması yarım kalmış bir deyimdir. Herkes işine geldiğince yorumlar. Demokratik sosyalist olmak acaba Sayın Tunç'a pek mi sert geliyor?

Burjuva sosyalizmini kastediyorsa bilmiyorum.

Partiler-üstü sendikacılığa hâlâ inanıyor mu acaba? Baskı grubu olmak Türk-İş'in üstesinden geleceği iş değildir. Buna onlar da inanmıyor ama, herhalde durumları öyle konuşmayı icabettiriyor.

DİSK'e katılan ve de en kısa zamanda katılacak olan sendikalar içinde, gerek sizden sille yiyen, gerekse üyeniz bulunmayanlar olabilir. Ama unutmayalım ki, Türk-İş'i yanlış yolda görüp ayrılmak, ya da onunla savaşmak en azından erdemli olmak anlamına gelir. Gerçek Atatürk'çü olanlar, Anayasanın mutlak uygulanmasından yana olanlar DİSK'e katılacaklar ve onu yaşatacaklardır.

İşte o kadar.

Sendikacılığı yemlik hâline getirenlerden bir, iki örnek

Ellerine geçirdikleri sefahet imkânlarını yitirmemek için, işçilerin başında bulunmak gibi bir şerefi omuzlarına yüklendikleri halde, sonraları, onların öz çıkarlarına karşı olanlarla aynı çizgi üzerine düşmekten hiç sakınca duymuyorlar, bir takım sendika ağaları!

Türkiye'de bir yalan makinesi bütün gücü ile işletilmektedir. Bunun nedeni basittir: Kendi kendilerini dahi idare edemiyecek durumda olan kişiler, işçi sınıfı gibi büyük bir gücü idare etmek sevdasına düşmüşlerdir. Bu mümkün olamadığı için de, sandalyalarını yalanlara yaslandırmak sureityle sürdürmek, o sandalyanın sağladığı nimetleri devam ettirmek istemektedirler.

Şimdi geçmişe ait anılarımı düşünüyorum. 15 - 20 sene gerilerde kalan anılarımı... Biz o günlerden bu yana, inandığımız, işçi sınıfının menfaatine bildiğimiz çizginin üzerinde, hiçbir viraj yapmaksızın dosdoğru ilerlerken, önceleri birlikte hareket ettiğimiz kişilerden çoğu, kısa bir süre sonra bu çizginin 90 derece dışında bir yola sapmışlardır. Örneğin, bunlardan biri bıı bira fabrikasında ambar memuru iken, diğeri başka bir bira fabrikasında işçi temsilcisi bulunurken, bu düzenin sömürücü çarkına uygun düşen bir doğrultuyu seçmenin en çıkar yol olduğunu kabul ettikleri içindir ki, bugün, hayatları boyunca bir daha göremiyecekleri imkânlara sahip olmuşlardır. Ve bu imkânları yitirmemek için de, işçilerin başında bulunmak gibi bir şerefi omuzlarına yüklendikleri halde, sonraları, onların öz çıkarlarına karşı olanlarla aynı çizgi üzerine düşmekten hiç bir sakınca duymamışlardır. Böylece, (Altın Yumurtlayan Tavuk) dedikleri sendika yöneticiliğini kaybetmemek için, yalan ve iftira makinelerini işletmeye başlamışlardır.

Bu iki kişiden birisi, Amerika seyahatinden ilk dönüşünde, göz kamaştıracak bir (Plymouth) arabayı beraberinde yurda soktuğunu unutturmak istercesine, şimdi, DİSK'in kişiliği olan yöneticelerine sataşmakta, çoktan yitirdiği faziletini, sözüm ona bu şekilde mevcutmuş gibi göstermeye çalışmaktadır.

Bu birisi, bununla da kalmamış, çevresine fakir ve yoksul işçilerin Amerikalılarca gasbedilen kanunî haklarının meydana çıkarılmasında, işçi sınıfının alın terinden cebine indirdiği »000 lira aylık yetmiyormuş gibi, görevinin tabiî sonucu olan aracılık işini gereği gibi yapmaması veya yapamamış, böylece, o kesimdeki işçilerin kanunî hakları, heba olmuştur.

Bu birisi bununla da kalmamış, emrinde çalıştırdığı personelini, sözümona iyilik, ulüvvücenaplık olsun diye 3 aylık bir Amerika seyahatine yollamış, patlak veren hâdiseler, seyahatin asıl amacını ortaya koymuştur.

Bu birisi, daha saymakla bitmiyecek kadar çok ve utanç verici davranışların adamı olmuş, buna rağmen mevkiinde kalmasını becerebilmiştir. Ne var ki bu adam, hâlâ, işçi sınıfı adına konuşabilmekte ve işçinin gerçek temsilcisi olduğunda namuslu kişilerin zerrece şüphesi bulunmayan DİSK yöneticilerine çamur sıçratmak yüzsüzlüğünü gösterebilmektedir. Çünkü düzen böyle bir düzendir. O adam ise, bu düzenin adamı ve bu düzenin maşasıdır.

Eli kaleme küskün, sosyolojik oluşumun (S) sinden habersiz bu adam, Amerikan işverenlerinin sömürme aracı olan AID'nin paraları sayesinde tuttuğu beslemelerine DİSK aleyhinde sözüm ona makaleler yazdırmakta, bunları da onun kimliğinden habersiz bazı gazetelerde kendi imzası ile yayınlattırmaktadır. Bu onun yeni sevdası, yeni yutturmacasıdır. Ama Türk işçisi bu oyunu yutmamaktadır. İşte onu deli eden, ağzından salyalar akarak DİSK'e saldırtan da budur.

İhanet ehramının en tepesinde bulunan ve dudakları arasından eksik etmediği sigarasiyle büyük adam pozunda gözükmek kompleksine tutulmuş olan diğer adam ise, kişiliğini yitirmiş bir zavallıdır. İpleri birincisinin elindedir. Statü yönünden birinci adam olmasına rağmen, poker ve bezik masalarından kendini kurtaramadığı içindir ki, birinci adam olmanın çok ötesinde bir çizgi üzerinde sürüklenip gitmektedir. Bunu bir süre yutturmasını da becerebilmiştir. Ama DİSK'in kuruluşu karanlığı aydınlatmış ve yalancının gerçek yüzü ayan beyan, açık seçik Türk işçisinin karşısına çıkıvermiştir.

Az gelişmiş ülke işçilerini sömürme örgütü olan AID, üzerinden elini çektiği gün, gümbür gümbür devrilmesi bir an meselesi olan bu adam, şimdi, şaşkın ve perişan, ihanetlerine yeni ihanetler eklemekle gününü gün etmektedir.

Zavallıdır, âcizdir, korkaktır. Çevresindeki ihanet çenberini göre göre, bile bile, sırf bezik ve poker masalarında sürüp giden sefahatini devam ettirebilmek için her şeye göz yummaktadır. Ve bu adam; ezilmişliğinin, âcizliğinin, korkaklığının, ihanetinin

(Devamı 8 inci sayfada)

İşçi Gözüyle

BUDAKLAR'DA İŞTEN ATILANLAR

Adapazarı Budaklar Köyünde kurulu Pipo Fabrikasında, AĞAÇ - İŞ Sendikasının 23.5.1966 tarihinden beri süregelen ve nihayet Sendika ağalarının 14.3.1967 tarihinde yapmış oldukları bir protokolla sona eren altı işçiyi sokağa dökerek, 1961 Anayasa'sının getirmiş olduğu 274 ve 275 sayılı kanunları kendi çıkarları için kullanan kişiler, kamu oyu'nun, Türkiye'nin en uzun grevi olarak vasıflandırdıkları bu grevi perişan etmekten kendilerini alamamışlardır.

İşçiden yana olduklarını avazları çıktığı kadar heryerde bağıran, idealist sendikacılar, bu hareketleriyle kendilerinin ne dereceye kadar gerçekçi olduklarını Pipo işvereniyle imzaladıkları protokolla bir kez daha ortaya koymaktadır.

İşçilerin uyanmasından korkan bu çıkarcı kişiler, işçinin meselesini kendi meselesiymiş gibi körükleyip, sendikacılığı sendikacılık anlayışından çıkarıp, Sendikaları birer menfaat ocağı haline sokarak, kamuoyunu kandırıp, işçileri kendi çıkarları için satmaktan ileri gidememektedirler.

Bu idealist Sendikacılar ve onların akıl hocaları yapılan protokolla sokağa atılan işçilere en kısa zamanda bir iş bulacaklarını vaad etmelerine rağmen, bugüne kadar bu hususta bir hareket yapmadıkları gibi, kendilerine müracaat eden bu zavallı kişilerin «sizin meseleniz kapanmıştır, yapılacak hiçbir hareket yoktur» demekten utanmamış, arlanmamışlardır.

Sabırlı olun işçi kardeşlerim, önümüz açık ve aydınlık... Çok kısa zamanda bunların âkıbetlerini gözlerinizle görecek ve yüzlerini elleriyle kapattıklarına şahid olmak mutluluğuna ereceksiniz.

N. Okutan
Lâstik - İş Sakarya Şubesi Başkanı

Grev kararı sendikaca İşverene tebliğden sonra istenen gün Grev uygulanacak

Maden - İş, Arçelik Grevinin kanunsuz olduğu iddiasına Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun kararıyle cevap veriyor: Grev kanuna uygundur!

Grev hakkının memleketimizde yeniden tanınması üzerine çıkarılan 275 sayılı yasa uygulamaları belirli bir gün grev yapma zorunluluğu şeklinde gelişmişti. Greve başlama tarihi bildirilmeden, ya da grev kararının bildirilmesinden sonraki 7. gün yapılmayan grevler yüzünden sendikacılar aleyhine «kanunsuz grev yapma» suçundan davalar açılmıştı.. Bu arada Türkiye Maden-İş Sendikasının Arçelik fabrikasında yaptığı grev yüzünden sendikacılar aleyhine açılan «kanunsuz grev yapma» davası uzun hukukî tartışmalardan sonra Yargıtay Hukuk Genel Kurulunda kesin karara bağlanmıştır. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, Türkiye Maden-İş Sendikasının greve ilişkin görüşlerini hukukî bulmuş ve greve başlama tarihinin işverene bildirilmesinin veya grevin sadece grev kararını işverene bildirme tarihinden sonraki 7. işgününde yapılmasının zorunlu olmadığına karar vermiştir.

Bu konuda bilgisine başvurduğumuz Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Genel Başkanı Kemal Türkler, A.A. muhabirinin sorularını şöyle cevaplandırmıştır:

KEMAL TÜRKLERİN DEMECİ

«Grev hakkı, Anayasamızda yer alan temel haklardan birisidir; özüne dokunulamaz. Bu bakımdan biz, bu hakkı işçilerin ekonomik ve sosyal menfaatlerini korumak veya iyileştirmek için gerektiği zaman kullandık ve de kullanacağız Ancak bir kısım işverenler, grev hakkını kısıtlamak için çeşitli yollara başvurmuş, Maden-İş Sendikası aleyhine ikide bir de «kanunsuz grev yapmaktadırlar» şeklinde itham edici konuşmalarda bulunmuşlardır. Bu görüşlere, «işçi» sıfatını kullanan bazı işçi örgütleri yöneticileri de katılmışlardır.

İşveren ağzıyla gerçek işçi sendikalarından biri olan Türiye Maden-İş Sendikasını suçlamaya kalkanlar, grev hakkının kısıtlanmasını önlemek için hiç bir çaba harcamayanlar bugün Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararı ile işçi haklarını savunanları iyi tanımış, kendilerinin de ne durumda olduklarını başlarını yere eğerek görmüşlerdir.

Arçelik fabrikasında ve başka işyerlerinde Türkiye Maden-İş Sendikasının yaptığı grevlerin kanuna uygun olduğu kesinleşmiştir. Maden-İş'in hukuk müşavirleri, sistemli ve bilgili çalışmalarıyla Türk işçilerinin kısıtlanmak istenen grev haklarını Anayasaya uygun olarak kullanmalarını sağlamışlardır; böylece Türk işçi hareketine bir hukuk zaferi armağan etmişlerdir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 966/9 ve 323 sayılı kararında şu sonuca varmıştır.

«275 sayılı kanunun sistemi, grev hakkının belli bir nü önceden bildirilerek kullanılmasını zorunlu kılan bir sınırlamayı kabul etmemiştir. O halde direnme kararı, kanun hükümlerine uygundur.»

Böylece, Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin grev kararında ve bunun işverene yazılı bildiriminde yürürlük tarihi gösterilmemşise 6. işgünü bitimini izleyen 7. işgünü grevin başlaması zorunlu olduğu, aksi takdirde grevin kanunsuz olacağı şeklindeki görüşü, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunda Anayasaya ve yasaya uygun görülmemiştir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu şu görüşü savunmuştur:

«Anayasamız grevi, temel bir hak olarak kabul etmiştir. O halde bu hakkın sınırlanması, kanunda kesin ve formel hükümler bulunması şartına bağlı olmak gerekir. Kanun, kesin bir süre ile sınırlamış olmadıkça, işçi teşekkülünün bildrii tarihinden itibaren 7. günü greve başlamak zorunda bulunduğu kabul edilemez.

Ayrıca, sözleşme müzakereleri uzlaştırma kurulu toplantısı ve nihayet yetkili işçi sendikasınca alınan kararın bildirilmesi gibi prosedür tamamlandıktan sonra greve gideceğini beklemek lâzımdır. Kanunumuzun bu sisteme göre sürpriz grevinden söz edilemez.»

Türkiye Maden - İş Eendikasınca kazanılan bu dâvayı biz yalnız bu sendikanın bir başarısı görmüyoruz. Bu zafer, Anayasadan yana bütün emekçilerin zaferidir. DİSK Genel Başkanı olarak bu sonucu bir mutlu haber olarak kamu oyuna duyurmayı şerefli bir görev saydım. Grev hakkı, grev kırıcılarının saldırılarından korunmuştur.»

Bu ne perhiz, bu ne lahana Turşusu????

Zonguldak'taki Türkiye Maden İşçileri Sendikası'nın yayın organı İşçinin Sesi gazetesinde korkunç gerçekler açıklandı:

İşçiler 10 lira gündelikle günde 16 saat çalıştırılıyor.

İşçilerden, üye olup olmadığı araştırılmadan bir sendika için her ay ücretinin yüzde 1.5 u kesiliyor!

Mehmet Alpdündar'ın işçileri uyandırmak ve kendi haklarına sahip çıkması için yaptığı çabalar ve çalışmalar, sendika aidatlarıyla sendika ağalığı yapanları kızdırıyor.

Ankara'da toplanan Maden İşçileri Federasyonu, Amerika'daki bazı sendikalar gibi kongrelerini bir din adamının vaazıyla açmışlar. Sonra da hem bugünkü bozuk düzeni yermişler, hem de bu bozuk düzenin Anayasa uyarınca değiştirilmesini isteyenlere ver yansın etmişler.

Bir takım sendika ağalarının kafalarının alamadığı gerçek şu:

Bozuk düzenin değiştirilmesi, Anayasanın emridir.

Bu emri yerine getirmemektedir iş başındaki hükûmet.

Çünkü hükûmetin içinden çıktığı parti, emektan yana, emekçiden yana değil.

«Partiler üstü politika» hikâyesi, bozuk düzenin değiştirilmemesini sağlayan bir ali cengiz oyunudur. Bu oyuna karşı çıkanlar güçlendikçe sendika ağalarının kendilerinin de şikâyetçi oldukları bozukluklar düzelir. İşçiler sekiz saat çalıştırılır, ücretleri yükselir, yer altı madenleri devletleştirilir, özel sektörün sömürüsü kalmaz, işçiler bu kadar bol ölmezler, bu kadar çok iş kazasına uğramazlar.

Hem bu düzenin meyvalarından şikâyet et, hem de bu düzeni Anayasa uyarınca değiştirmek isteyenlere çat. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu?

Hukukçu Gözüyle :

GREV HAKKI KALKIYOR MU?

Engin ÜNSAL

27.5.1961 tarihinde kabul edilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 47 nci maddesine göre «İşçiler, işverenlerle olan münasebetlerinde iktisadî ve sosyal durumlarını korumak veya düzeltmek amacı ile toplu sözleşme ve grev yapmak haklarına sahiptirler.»

Gelişmekte olan ülkelerin millî gelir dağılım tablosu, böyle ülkelerde emekçi sınıfın bu dağılımdan haklı bir pay alamadığını açıkça ortaya koymaktadır. Devlet Plânlama teşkilâtının verdiği son rakamlara göre, ülkemizde üst sınıfı meydana getirenler, millî gelirin yüzde 57 sini alırken, alt sınıf, alt - orta ve orta sınıf birleşik olarak millî gelirin yüzde 24,5 ni alabilmektedirler. Bu rakamlar açıkça toplumun sınıfsal yapısındaki ekonomik dengesizliğinin kesin bir delilidir.

Bu dengesizliği ortadan kaldıracak olanakların başta geleni, Hükûmetin sosyal adalete uygun bir ekonomik politika izlemesi, diğeri de sınıfsal örgütlerin kendilerine düşen payın arttırılması için yasadan doğan mücadele etme haklarını kullanmalarıdır.

Hükûmet, tutumu ile sosyal adaleti amaç edinmiş bir ekonomik politika izleyemiyeceğini ortaya koymuştur. Hükûmetin bugünkü tutumu yerli ve yabancı zenginleri daha zengin etmekten başka bir anlam taşımamaktadır. Geriye sınıfsal örgütlerin yasadan doğan mücadele hakları kalmaktadır.

Bu hak, belirli olarak, bugüne kadar sadece işçilere toplu sözleşme ve grev yapmak şeklinde verilmiş ve anayasanın güvenliği altına alınmıştır.

Toplu sözleşme, işçilerin ücret, çalışma saatleri ve diğer çalışma koşullarının sendika ve işveren tarafından ortaklaşa düzenlenme olanağıdır. Sendikalar, bu olanağı kullanarak emeğin sömürülmesini önlemeğe çalışırlar. Koşulların düzenlenmesinde taraflar anlaşamazlarsa sendika, yasadan doğma grev hakkını kulanır ve işçilere işi bıraktırarak işvereni sendika koşullarını kabule zorlar. Kısacası, az gelişmiş ülkelerde grev, ekonomik güvenceden yoksun işçiler için çok önemli bir kavramdır.

Durum böyle olmakla beraber bugün Türkiye'de örgütlenmiş bulunan işçiler grev hakkını kaybetmek tehlikesile karşı karşıyadır ve işin kötüsü bazı sendika yöneticileri bu tehlikeyi görmemek durumundadırlar.

Grev hakkını tehlikeye düşüren ve fiilen ortadan kaldırmak isteyen de Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetidir. 275 sayılı yasanın 21 inci maddesi, Bakanlar Kuruluna başlamış bir grevin memleket sağlığını veya millî güvenliği bozucu nitelik kazanması üzerine o grevi otuz gün erteleme yetkisi vermiştir.

Sorumlu Hükûmetlerin görev başında olduğu politik ortamlarda bu yetki olağandır, fakat işçi - işveren arası lişkilerde işveren tarafını tuttuğunu açıkça ilân etmekte bir sakınca görmeyen bir hükûmet söz konusu olduğunda Hükûmete tanınan bu yetki, grev hakkının özü için önemli bir tehlike teşkil eder.

Nitekim önemli grevler, Bakanlar Kurulunun kararı ile ve ülke sağlığını, millî güvenliği zedelediği gerekçesi ile ertelenmiştir. Bu grevler şunlardır: Kayseri fırın işçilerinin grevi, Tünatos sendikasının çeşitli NATO ve Amerikan üslerinde yapacağı grevler, Denizyolları Şehir Hatları grevi, Paşabahçe Şişe ve Cam fabrikasında yapılan grev ve Batman - İskenderun arası boru hattı grevi.

Bilânço ve erteleme kararlarının asıl gerekçeleri insanı Türk sendikacılığının geleceği yönünden gerçekten dehşete düşürüyor. Bakanlar Kurulu, hele son boru hattı grevini ertelerken, gerçek eğilimini açıkça ortaya koymuştur. Yapı İşleri sendikasının (YİS) bu haklı grevi, ertelenirken ülkenin sağlığı yada millî güvenliği değil, yabancı şirketin inşaatı, zamanında bitirememesi halinde günde ödeyeceği «cezayı nakdi» düşünülmüştür. Bakanlar Kurulu, bir yabancı şirkete ceza olarak günde 75 bin lira ödetmemek için grevi ertelemiştir.

Bugün Türkiye'de on günden fazla süren her grev ertelenme tehlikesi ile karşı karşıyadır. Bu işçilerin grev yapma hakkının sözde kalmasından ve gerçekte işverene karşı bu hakkını kaybetmesinden başka anlam taşımaz.

İktidar, böylece Anayasanın güvenlik altına aldığı bir hakkın özüne dokunulmakta ve dolayısı ile Anayasanın «kanun, kamu yararı, genel ahlâk, kamu düzeni, sosyal, adalet ve millî güvenlik gibi sebeplerle de olsa, bir hakkın ve hürriyetin özüne dokunamaz» diyen II nci maddesini ihlâl etmektedir.

Yasaların bile özüne dokunamıyacağı bir hakkı, yasaları uygulamak zorunda olan Bakanlar Kurulu yasanın olağanüstü durumlarda kulanmak üzere kendine verdiği bir yetkiyi zorlayarak ülkemizde grev hakkını ortadan kaldırmak yolundadır.

Durum, Türk Sendikacılığının ve Türk işçilerinin güvenliği yönünden endişe vericidir. Türk sendikalarının şimdilik en yüksek organı durumunda olan Türk - İş, olaylara seyirci kalmakta ve âdeta bu hakkı ortadan kaldırma çabasında olan Hükûmete yardımcı olmaktadır.

Türk - İş, şimdiye kadar hiçbir erteleme kararının hukukîliğini ve haklılığını söz konusu etmemiştir ve bundan böyle de edemiyecek durumdadır. Türk - İş'e üye kuruluşlar, bunun hesabını sormalı ve haklarının korunması için büyük titizlik göstermelidirler. Bu yapılmaz, bu konuda gerekli direnme gösterilmezse, hakları elinden alınmış işçiler karşısında hiçbir sendika yöneticisini, «Hükûmet ile olan iyi münasebetleri» bile kurtarmaya yetmiyecektir.

Gerçek ilk işçi Konfederasyonu

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

işlemez hâle getirmiştir. İktidar partilerine üye olmayanların yönetimde görev almaları da hükûmet Türk-İş ilişkilerini çok kritik bir döneme sürüklemiştir. Nihayet Türk-İş'in tüzel kişi olarak ayakta durabilmesi, yöneticilerin iktidarın dümen suyunda gideceklere devrini zorunlu kılmıştır. Sonra da Türk-İş, bir hükûmet organı derekesine düşürülmüş, hattâ en haksız olduğu, en hukuk dışı bulunduğu anda hükûmet başkanını bir milis kuvveti biçiminde destekleyecek şekle sokulmak istenmiştir.

27 Mayıs 1960 tan sonra kısa bir süre Türk-İş, kişilik kazanmış, ancak dış sömürücülerin parası olan dolar yardımının Türk-İş'e yapılması, bu örgütü, bir işçi konfederasyonu olmaktan çıkarmıştır. Artık, işçi hakları, memleketin yüksek menfaatleri, millî çıkarlar, Anayasa ilkelerinin savunulması ve korunması bir kenara itilmiştir.

İşte böyle bir dönemde, Türk-İş'in başına gelenlerden de yararlanarak, tarihimizin zenginliklerinden ve işçi sınıfının bilincinden güç alarak gerçek ilk işçi konfederasyonu (Hür-İş, konu dışıdır) kurulmuştur. Böylece, sendikacılığın temel ilkesini teşkil eden «tek örgüt zorunluğu yokluğu» na uyulmuştur. Hattâ yasa gereği de yerine getirilmiştir. Bilindiği gibi, 274 sayılı Sendikalar Kanununun ilk maddesi «sendika, birlik, federasyon ve konfederasyonlar» ın serbest ve ihtiyarî olduğunu yazar. Böylece DİSK, yasaya uygun, işçi sınıfının çıkarları için mücadele alanına girmiş, meşru ve gücünü işçi sınıfının bilincinden alan bir konfedederasyon olarak iş başındadır. Kendi adına çıkan gazetesi ile yayın hizmetini yürütecektir. Devrimci sendikaların sesi; devrim kadar ebedî, devrim kadar güçlü olacaktır. Devrimci güçlerin Anayasa uğrunda ve Anayasa doğrultusundaki mücadelesini DİSK gazetesi olarak bir katkıda bulunabilirsek bahtiyarız.

DİSK, yalan yayınlar için dâvalar açtı

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

le ilgisi olmayan yayınlar görülmüştür.

DİSK Hukuk Dairesi derhal sorumlular hakkında kanunî işlemelere başlamıştır. Bir yandan doğru olmayan yayınları tekzib hakkını kullanarak düzeltmiş, DİSK yöneticileri aleyhinde kaba küfürler ve iftiralar yolunu seçenler aleyhinde şahsî şikâyetle ceza davası açmıştır. Öte yandan bir takım gazetelerin yazar ve sorumluları aleyhine tazminat davası da açmıştır.

DÜZELTMELER; DAVALAR

Gerçekle ilgisi olmayan haber ve yazılar yayınlayar Son Havadis, Tercüman, Hergün, Havadis gazeteleriyle politika dergisi'nde cevap hakkı kullanılmıştır.

Bunlardan başka Tercüman gazetesinde DİSK yöneticeleri hakkında hakaret dolu yazı yazan Kadircan Kaflı ve gazetenin sorumlu müdürü Ertuğrul Yeşiltepe aleyhlerine ceza dâvası açılmıştır.

Son Havadis'te Tekin Erer'in bir yazısı ve bu yazı içinde Türk-İş Genel Sekreteri Halil Tunç'a atfen verilen demeç yüzünden yazar, demeci veren ve gazetenin sorumlu yazı işleri müdürü aleyhine dava açılması için adalete başvurulmuştur.

YİNE TERCÜMAN!

Yine Tercüman gazetesinde DİSK'e çatmada önplâna geçmeye heveslenen fıkra yazarı Kadircan Kaflı'nın cevap hakkımızı kötüye kullanması üzerine Basın Savcılığına şikâyette bulunulmuştur.

Bu arada Politika adlı dergideki yayın dolayısiyle dergi sorumlu yazı işleri müdürü Semih Onat aleyhinde cezaî koğuşturmaya geçilmiştir.

Bunlardan başka Hasan Türkay'ın Çimse-İş kongresinde yaptığı konuşmadan dolayı bu AP Milletvekilinin konuşmasını neşrettiği için Çimse-İş sendikası aleyhine 50 bin liralık tazminat davası açılması kararlaştırılmıştır.

Milletvekilleri

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

★ **ŞABAN ERİK (Yol - İş Federasyonu eski genel sekreteri, TİP Malatya Milletvekili)**

★ **HASAN TÜRKAY (Çimse - İş Sendikası Genel Başkanı, Türk - İş Başkan vekili, AP Ankara Milletvekili)**

★ **KAYA ÖZDEMİR (Metal - İş Federasyonu Genel Başkanı, Türk - İş Yönetim Kurulu üyesi, AP İstanbul Milletvekili)**

★ **MUSTAFA ERTUĞRUL (Kayseri Teksif Sendikası Başkanı, Türk - İş Yönetim Kurulu Üyesi AP İstanbul Milletvekili)**

★ **ENVER TURGUT (Türkiye Tes - İş Federasyonu Genel Sekreteri, Türk - İş Yönetim Kurulu Üyesi, AP İzmir Milletvekili) ,**

Bu sendikacıların en çok şikâyetçi oldukları İş Kanunu'nun yeni şekli üzerinde Mecliste neler söylediklerini merak edenler, tüm konuşmalarını Meclis Tutanaklarından bulacaklardır. Şimdiden bilinen şey, AP'li milletvekili sendikacıları va Mecliste bulunmamış, vada maddelerin işçiler aleyhine çıkması çabalarına heyecanla katılmışlardır. İşçiler yararına konuşanlar özellikle Rıza Kuas ve Kemal Nebioğlu olmuştur.

Sendıkacılığı yemlık haline getırenler

(Baştarafı 5 inci sayfada)

doğal bir sonucu olarak, işçinin varlığından haberdar bile olmadığı sözümona bir derginin baş sayfalarında, Burjuva özentisi hikmetler yumurtlamaktadır. Ama ne hikmetler. Kendisini tanıyanları katıla katıla güldüren hikmetler...

Ve bu adam, her sayfasında, işçiye ihanetlerinin buram buram kokusu tüten mecmuasının sayfalarında, eylemleriyle kendilerini işçi sınıfının ve yoksul hlkımızın hizmetine adamış bulunan bir Rıza Kuas'a, bir Kemal Nebioğlu'na, bir Kemal Türkler'e, bir Kemal Ayan'a ve bir Mehmet Alpdündar'a çamurlar sıçratmak sevdasındadır.

Yalnız, bunların ve bunlarla aynı ihanet çizgisinde olan bizim diğer Çombe'lerimizin unuttukları birşey vardır :

Hesap günü mutlaka gelecektir. O gün geldiğinde, onları ne AID'nin paraları, ne de sarmaş dolaş oldukları sömürücülerin hiç birisi kurtaramıyacaklardır.

İşçiler her gün biraz daha uyanmakta ve bu uyanmaya paralel olarak ihanet çemberi de daralmaktadır. Hızla gelişen uyanma, işçi sınıfını bu çemberden kurtaracak, gerçek örgütüne kavuşturacaktır. Bu ihaneti düzenleyenler ise pek kısa bir süre sonra, tek başlarına kalacak ve ihanet çukurunda boğulacaklardır.

Işıyan gün, bunun pek uzakta olmadığını belirlemektedir.

İşçi haklarını savunan ve savunmayanlar

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

nedir? Bir işveren en küçük bir şakayı «sataşma» olarak kabul edebilecek ve işçisini işten atacaktır.

İşçinin hiç bir güvenliği yoktur. Her sabah evden çıkarken, ailesi kuşku ve korku içinde akşamı bekleyecektir.

Gene işçiler, çoğunlukla sanatta ilerlemedikleri için, bir kere işten çıkarılınca bir daha kolaylıkla iş bulamayacaklardır.

Yaşlı bir işçi, kıdem tazminatından korkan bir işveren tarafından bir kulp takılıp, sokak ortasında bırakılabilecektir.

Kısacası yeni İş Yasasının çıkmasından sonra da işçiler hiç bir olumlu hak alamayacaklar, yarınlarına güvenle bakamayacaklardır. İşçiler için mutsuz ve güvensiz bir yaşantı devam edip gidecektir.»

Şimdi sormak isteriz:

Bu mutsuzluğu getiren yasa maddesinin işçiler yararına değiştirilmesini isteyen üç beş milletvekili kimdir? Onlara açık teşekkür etmek için bunu soruyoruz.

Bir sorumuz daha var:

«Partiler üstü politika» savunucusu Türk-İş adlı konfederasyon, Türk-İş'in Yönetim Kurulunda bulunan sendikacı milletvekillerinden bu maddeyi kabul ettikleri anlaşılanları Onur Kuruluna verip işçi topluluğundan atacak mıdır?

Bu olay şunu göstermektedir işte:

İşçiler, işçiden yana aydınlar ve tüm emekçiler ve emekten yana olanlar Mecliste seçimle çoğunluğu elde edemezlerse işçiler aleyhine böyle yasalar sık sık çıkar. «Partiler üstü politika» ekmek bulamayanlara pasta tavsiye eden zihniyetin kötü bir kopyasıdır.

BASIN - İŞ, ADMEL KOM İLE SÖZLEŞME YAPTI

(Baştarafı 2 nci sayfada)

saat üzerinden düzenlenecektir.

İşyerinde çalışan bütün işçilerin işbaşına geliş ve gidişleri işverenin koyacağı usulle kontrol edilir. 10 dakikalık gecikmelerde ücret kesilmez. Yarım saate kadar olanlar için yarım, fazlası için bir tam saat ücreti kesilir. Bir saatten fazla gecikmelerde işçi o gün öğleden evvel veya sonra işe alınmaz Bu tip gecikme ayda 3 defayı geçemez, geçtiği takdirde bir üst kademedeki ceza tatbik edilir. Ancak, bu hallerden dolayı 5837 sayılı kanun uyarınca ödenmesi gereken hafta tatili ücreti kesilemez.

Yaş sebebiyle emekliye ayrılması hallerinde dahi işçiye kıdem tazminatı ödenir. Ancak 1.4.1950 den sonraki süreler de kıdemde nazara alınır.

506 sayılı kanuna göre çalışma gücünü 3/2 nisbetinde kaybettiği raporla sabit olan işçiye kıdem tazminatı her iş yılı için (30) gün hesabiyla ödenir.

Kıdem tazminatının hesaplanmasında her yarımı aşan iş yılı tam olarak kabul edilir.

İşçinin evlenmesi, anne, baba, eş ve çocuklarından herhangi birinin ölümü halinde ve sigortalının eşinin doğumunda üçer gün, işyeri toplu sözleşmesi müzakerelerinin devamı boyunca müzakerelerin devam ettiği gün ve saatlerde de sendika temsilcisine ücretli izin verilmesini işveren kabul eder.

İşçinin evlenmesi veya eşinin doğum yapması halinde (500) TL. Ana, baba, eş ve çocuklarının ölümü halinde (500) TL. yardım yapmayı işveren kabul eder.

İşveren işçilerinin okumakta olan çocukları için ilkokul tahsilinde olanlara (250) TL. yüksek tahsil yapanlar için yılda bir defaya mahsus olmak ve okulların açılmasından bir hafta önce ödenmek kaydiyle (250) TL. eğitim yardımı yapmayı kabul eder.

İşyerinde çalışan erkek işçiler ile kocası çocuk zammından faydalanamıyan kadın işçilere memur statüsündeki şartlarla her ay bir çocuğu olana (15) TL. birden fazla olanlara (10) TL. verilir.

İşçilere her yılın sonunda yılbaşından üç işgünü evvel ödenmek üzere bir aylık tutarında yıllık ikramiye verilir.

İşveren işyerinde çalışan işçilere günde 300 kuruş kazan maliyeti üzerinden bir öğün yemek vermeyi veya bedel olarak ödemeyi kabul eder.

BAŞKA BİR SÖZLEŞME

Basın-İş Sendikası Pepo matbaasında da toplu sözleşme yapmıştır. Sözleşme ile geceleri 18 yaşından küçük işçilerle kadın işçiler çalıştırılmayacaktır. Yılbaşında yürürlüğe girmişcesine işçi ücretlerine yüzde 10 zam yapılmıştır. Yılbaşlarında işçilere 20 şer günlük ücret tutarında ikramiye sağlanmıştır.

Türk – İş Yöneticileri

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

ANT dergisinin Zafer gazetesinden iktibas ederek (Muşlu II) başlığıyla verdiği Seyfi Demirsoy'un demecinden bir inci:

«Memleketimizdeki yeraltı komünizm faaliyetlerinin geçmişte olduğunu biliriz. Şimdi su yüzüne çıktılar. Maske var yüzlerinde. Sosyalizm derler; kedinin pisliğini örtmesi gibi hareket ederler.»

Seyfi Demirsoy'un 962 Şubatındaki bir konuşmasını da hatırlıyalım:

İktisadî İşbirliği ve Kalkınma Teşkilâtından Vermulen Türkiye'ye gelmiş, Demirsoy, Türkler ve tercüman Pamukçu bir arada İstanbul'da hem yemek yemiş, hem de konuşmuşlardı. Demirsoy, bir ara sosyalizmin komünizmin aynı olduğunu söylemiş, bu bilgisizce konuşma, Kemal Türkler'in ikazı üzerine, gülünç düşülmeyecek şekilde tercüme ettirilmişti.

Türk-İş Genel Sekreteri Halil Tunç da bir bakıma Demirsoy'un incilerine benzeyen şu görüşü ortaya attı son günlerde..

Gerici gazetelerde başlığa çıkarılan inci şu:

«İşçilerde sınıf şuuru değil, millî şuur yaratılmalıdır.» (27 Şubat 1967)

Sınıf bilincini inkâr, sonra da «sosyalistlik» ha!

Kurbağalar bile güler buna:

Kimya-Is, işçi hakkını kabul etmeyen işverene karşı grev hakkını kullandı

Midil Tipi Zirai İlâç Fabrikasında İşçiler bilinçle grev hakkına sarıldılar, direniyorlar

Midil Tipi Zirai İlâç Fabrikası grevci işçileri, aşçıbaşıdan yemeklerini alırken

Basın - İş'in D. Izmirdeki Grevinda 160. Gün

Basın-İş Sendikasının 160. gün önce Demokrat İzmir Gazetesin'de başlamış olduğu grev devam etmektedir.

27 Basın-işçisinin katıldığı grev büyük bir dayanışma içinde 5 ay 10 gündür süre gelmiştir. Gazetede çalışan bütün teknisyenlerin grev'e katılışı gazetenin yayınını durdurmuştur. İşverenin inadına karşılık, işçiler büyük bir rahatlık içinde mücadeleden galip çıkıncaya kadar vazgeçmiyeceklerini tekrarlamaktadırlar.

Grev Mart ayı başında DİSK tarafından desteklenmeye başlamış ve Türkiye çapında bir Konfederasyonun desteği grevci işçilerin morallerini çok yükseltmiştir.

Bilindiği gibi Basın-İş'in Demokrat İzmir grevi DİSK kurulmadan önce Türk-İş tarafından desteklenmemiş ve bir ara kırılmaya çalışılmıştı.

Gençler de Karşı Çıktı

Temel Hakları Koruma Kanun Tasarısına karşı İktisat Fakültesi Fikir Kulübü bir bildiri yayınlıyarak tasarıyı şiddetle protesto etmiştir. Bildiride ülke içerisinde yer alan son olaylar sıralanmakta ve 1961 Anayasasını getiren gençliğin onun en güçlü savunucusu olarak direnme gücü göstereceği belirtilmektedir. Özgürlüklerin can ve kan pahasına elde edildiği ne yapılırsa yapılsın zaferin gençliğin savunduğu fikirlerde olduğu açıklanmıştır.

Kimya-Iş, Pfizer'de anlaşma sağladı

Kartal Cevizli'de kurulu Midil-Tipi Zirâi İlâç Fabrikasında Türkiye Kimya-İş Sendikasının 28. Mart 1967 günü ilân etmiş olduğu grev bütün işçilerin iştiraki ile devam etmektedir.

Kimya-İş Sendikası'nın yürüttüğü grevi kırmak için Kartal Bölge'sindeki bütün işverenler elele vermişlerdir

Grev yerinde bütün gün davul, zurna çalınmakta ve grevci işçiler, kendilerini ziyarete gelen komşu fabrikaların işçileri ile Milli Oyunlar oynamaktadırlar.

İşveren grevi kırmak için günde 50 ilâ 100 lira karşılığında 6 grev kırıcısı kiralamıştır.

Toplum Palisi ve grev kırıcılarıyla 30 Mart 1967 günü büyük bir kavgaya girişen grevcilerden tutuklanan olmamıştır.

3 Nisan 1967 günü grevci işçilere Kimya-İş Sendikası tarafından ücretleri verilmiştir. Grevcileri, Kimya-İş Sendikası'na bağlı işyerlerinin temsilcileri ve Maden-İş Sendikasının Pendik Şubesi yöneticileri devamlı olarak ziyaret etmekte ve grev hatıra defterine duygularını yazmaktadırlar.

Türkiye Kimya Sanayii İşçileri Sendikası ile Pfizer İlâçları A. Ş. işyeri arasında 3 aydan beri devam eden toplu iş sözleşmesi müzakereleri sonunda, ücretlere zam, asgari ücret, yıllık ikramiyeler, çocuk zammı, kıdemi teşvik ikramiyesi, yıllık ücretli izin harçlıkları, disiplin kurulu ve sözleşmenin kapsamı konularında işverenle anlaşmaya varamadığından konu uzlaştırma kuruluna intikal etmiş uzlaştırma kurulu tatminkâr olmayan bir karar vermiştir.

Pfizer İlâçları A.Ş. işyerinde çalışan bütün işçiler ile sendikanın 6 Nisan 1967 günü yaptıkları toplantıda açık oylama ile grev yapacaklarına ittifakla karar vermişler ve;

«Dünyada 40'dan fazla işletmeye sahip ve sendikalar tarafından kara listeye geçirilmiş bulunan Pfizer Şirketine gereken dersi vermek Türk işçisine ve Kimya-İş Sendikasına ait bir şeref olacaktır.» demişlerdir.

İşyerinde halen 300 işçi ve memur çalışmaktadır. İşyerinin % 70'i bayan işçidir.

Dünya ilâç piyasasını elinde tutan ve Türkiye'de milyonlarca tatlı kâr sağlayan Pfizer tröstü, kendilerine bu imkânı sağlayan işçilerine emeklerinin karşılığını tam alabilmeleri için Türkiyede Kimya Sanayii İşçileri Sendikası bu işyerinde grev yapmaya karar vermiştir.

Derince Grevi Anlaşmayla Bitti

İzmit Maden İş şubesine bağlı Derince çelik sanayii iş yerinde «çelik kenet» parolasıyla yürütülen grev işçilerimizin isteklerinin işveren tarafından kabul edilmesiyle son bulmuştur. Sendika grev süresince işçilerimizin birliğini temin etmiş ve çeşitli yardımlarla ihtiyaçlarını gidermiştir.

Basıncı Gözüyle

DİSK OLAYININ ANLAMI

Bora GÖZEN

Basın-İş Genel Sekreter Yardımcısı

Türk Sendikacılığı yeni bir atılım içerisinde. 20 yıldır kapitalizmin yavaş yavaş yozlaştırdığı Türk Sendikacılığı silkinmiş, üzerindeki uyuşukluğu atmış, Türk işçi hareketine yeni ve şerefli bir tarih hazırlamak üzere yola koyulmuştur. Yozlaşan sendikacılığın temsilcileri hareketin anlamını kavramaktan uzak, kısır, kişisel saldırılarla bu gelişmenin karşısına çıkma çabası içerisindedirler.

Ama yenileceklerdir bu efendiler!

Yenileceklerdir; çünkü hareket üçbeş kişinin hareketi değildir. Türkiyenin tarihi ekonomik ve sosyal şartlarının uygun ortamında gelişen, belki üçbeş kişinin teşebbüs ettiği fakat kitlelerin beklediği bir harekettir bu: Onun için yenileceklerdir:

DİSK'in kuruluşu, yozlaşmış bir yapıdaki kısır koltuk kavgaları yerine kitlelerin hareketini getirmiştir. Türk işçi hareketine gelen en büyük yeniliktir bu. Uzun yıllar belirli bir kadronun dışında yönetici yetiştirmiyen Türk Sendikacılığı artık kitlelerin yenilemesine açılmıştır.

Yozlaşmış sendikacılığın temsilcilerinin göremedikleri, anlıyamadıkları budur. Anlıyamadıkları için de DSK'e yaptıkları saldırılarda daha ziyade kişileri hedef almaktadırlar. Oysa mücadele kişilerin mücadelesi değildir. Onları artık kişiler değil, kitleler terkedecektir.

DİSK'in kuruluşu Türk-İş Yöneticilerini işçiyle karşı karşıya getirmiştir. Artık «tek örgüt içinde mücadele etmek» efsanesi yıkılmıştır. Tabana inmeyen, tabanın habersiz olduğu, delege oyunları ile yürütülen koltuk kavgası devri gerilerde kalmıştır.

Şimdi çok çetin bir savaş vardır Türkiye'de. Çok yakın bir gelecekte Türk sendikacılığı bütün kadrolarını yenileyecektir. Taptaze, dipdiri ve daima kendini yenileyen devrimci kadrolar, rayına oturmaya başlıyan Türk İşçi hareketini daha ileriye ve daha aydınlık günlere götüreceklerdir. Böylece kapitalizmin oynadığı en ustaca oyunlardan biri daha (sendikacılığı belirli kadroların tekelinde bırakarak bu kadroları yozlaştırmak) bozulacaktır.

Bütün bunlardan habersiz olan Türk-İş'çiler ise görünüşe aldanarak son defa yanılmaktadırlar. Son defa; çünkü, ellerine yanılmak için bir başka fırsat geçmeyecektir.

Midil Tipi Zirai İlâç Fabrikasında grev yapan işçilerin çocukları ve istekleri